

HEROLDEN

MEDLEMSBLAD FOR SCT. GEORGS GILDERNE I ÅRHUS

69. ÅRGANG NR. 9

DECEMBER 2011

GILDETID**1./7. GILDE****Mandag d. 5. december kl. 18.00.**

Julemøde hos Edel Schulz.

Fredag d. 6. januar 2012.

Nytårsgildehal Langenæs.

2. GILDE**Lørdag d. 3. december kl. 12.30.**

Årets store julefrokost i

Hasle gl. præstebolig.

Søndag d. 11. december.

Fredslyset i Hasle kirke.

4. GILDE**Mandag d. 12. december.**

Julestue i Langenæskirken.

Mandag d. 20. februar kl. 19.30.

Gildehal i Langenæskirken.

Vinsmagning v/ Henning Holck.

5. GILDE**Mandag d. 12. december kl. 18.30.**

Julegildemøde. Egå Sognegård.

Fredag d. 6. januar 2012.Nytårsgildehal. Langenæs kirkes loka-
ler.**6. GILDE.****Mandag d. 5. december kl. 19.30.**

Julemøde – Gr. 63 arrangerer.

Fredag d. 6. januar.

Nytårsgildehal.

Mandag d. 6. februar kl. 19.30.

Gildemøde – Gr. 61 arrangerer.

8. GILDE**Mandag den 28. november kl. 19.30.**Ellevang Sognegård. Gildets traditions-
rige julemøde. Nærmere følger.**Lørdag den 3. december.**

Juletur til Den Gamle By,

hvor vi mødes ved indgangen kl. 10.

Vi hygger os i den julepyntede by og
indtager et let måltid i Simonsens have.**Fredag den 6. januar.**

Stadsgildets nytårsgildehal.

Se Herolden.

Mandag den 31. januar kl. 19.30.Ellevang Sognegård. Fødselsdagsgilde-
hal. 5. Gilde er inviteret.**Mandag den 13. februar.**

Gildemøde hos 5. Gilde i Egå.

Nærmere følger.

10. GILDE**Tirsdag d. 6. december.**

Julemøde.

Tid og sted meddeles pr. mail.

Tirsdag d. 17. januar.

Nytårsmøde.

Tid og sted meddeles pr. mail.

MEDLEMSNYT**Fødselsdage:**

28-12-11 Jørgen Kristiansen, 4. G. 75 år.

08-02-12 Karin Blicher, 4. G. 75 år.

Ridderår:

19-02-12 Mandrup Langhoff, 4. G. 50 år.

Nytårgildehal 2012

Århus Stadsgilde inviterer til nytårgildehal.

Arrangeres af 1./7. Gilde.

Fredag den 6. januar 2012 kl. 18.00.

Langenæs kirakens lokaler, Kirkedammen 2, Aarhus C.

Kuvertpris 160,00 kr.

*Beløb indsættes Danske Bank; reg. nr. 1551 konto nr. 3617188694
med angivelse af navn og gilde.*

Bindende tilmelding senest 15. december 2011.

Drikkevarer kan købes på stedet.

Underholdning ved Eva Sun Nyo, Langå.

På gensyn 1./7. Gilde.

Glædelig jul og godt nytår.

Gildebrødre i Århus gilderne og deres familie ønskes en rigtig glædelig jul 2011 samt et godt nytår 2012.

I min jule- og nytårshilsen sidste år skrev jeg, at jeg var sikker på, at LGT 2011 ville blive en begivenhed, vi i Århus gilderne kunne se tilbage på med glæde og en klædelig portion stolthed. Det kom til at holde stik, og jeg sender endnu en gang en stor tak til alle, der var med til at gøre det til en succes.

Nu er det tid at se frem mod nye opgaver og tiltag, og jeg håber, at mange af jer vil bidrage med gode idéer, således at vi kan bevare det gode kendskab og samarbejde de enkelte gilder imellem, og dermed sikre Århus gildernes fremtid.

Stor og varm gildehilsen
Hanne Brissing, SGM Århus

REFERATER

Landsgildeting 2011 - opvask

Som bekendt er Landsgildeting 2011 for længst overstået, men opvasken skulle også klares. Det skete onsdag den 2. november, hvor projektgruppen og den øvrige hjælperstab var inviteret til opvask/evalueringsmøde.

Kjeld Hedelund bød velkommen til de 50 fremmødte hjælpere. Herefter kunne vi forsyne os med mad og drikkevarer fra en lækker buffet i Fysisk Instituts kantine. Snakken gik livligt rundt ved bordene, mens maden blev sat til livs.

Kjeld tog igen ordet og sagde tak for den indsats, alle hjælpere havde ydet. Uden denne indsats havde arrangementet ikke kunne gennemføres. For Kjeld personligt havde det været en fornøjelse at arbejde med LGT og samarbejde med alle de mange gildebrødre. Hanne Brissing returnerede takken til Kjeld, som har gjort et kæmpe stykke arbejde som projektleder og haft det store overblik både i planlægningsfasen og under

selve LGT.

Så var det tid til at gennemgå hovedpunkterne i deltagernes besvarelser om LGT 2011. Selvfølgelig var der enkelte kritiske røster, men langt den overvejende del var yderst tilfreds med lokalteter, service, mad, indkvartering, kammeratskabsaften, festmiddag og LGT som helhed. Kjeld og Hanne har også fået mange positive tilbagemeldinger - bl.a. fra Landsgildeledelsen. Alt i alt var konklusionen klar: LGT 2011 har været særdeles vellykket. Hvis der igen skal gå 40 år, er Aarhus klar igen i 2051!!!!

De næste punkter på aftenens program bød på forskellig underholdning. Først blev der vist et 20 minutters diasshow med nogle af de fotos, som Ole Andreasen og jeg havde taget under LGT. Diasshowet dækker hele LGT fra kammeratsskabsaftenen fredag til afslutningen søndag eftermiddag, men med hovedvægten lagt på århusianske gildebrødre.

Kjeld havde også en overraskelse i ærmet – nemlig besøg af Jørgen Skammeritz. Jørgen underholdte en times tid

med sange, anekdoter og små historier fra skadestuen m.v. Der blev grinet og sunget med, så stemningen steg yderligere et par grader. For os, der ikke havde været med til kammeratskabsaftenen, var der mulighed for at få et indtryk af, hvad vi var gået glip af.

Aftenen blev rundet af med en fælles-sang og en tak for denne gang.

Marianne Eskildsen

4. GILDE

Mandag d. 10. oktober mødtes vi til gildemøde i Langenæs Sognegård, hvor Svend Erik Nielsen (SEN) fra Besættelsesmuseet i Århus kom for at fortælle om besættelsen, vi startede med at synge ”En lærke letted” en sang om befrielsen af Danmark fra 1945.

SEN indledte med spørgsmålet om, vi skal blive ved med at tale om besættelsen, og det svarede han også selv på ved at sige, at det skal vi, vi skal give det videre til næste generation, det er meget vigtigt, så der ikke igen kan komme en 9. april for Danmark. Begge SEN's forældre var kommunister, og der var 6 børn, 5 drenge og 1 pige. SEN er 86 år så han kan huske meget fra krigen. Først fortalte han om det historiske oplæg til 2. verdenskrig, og d. 09.04.40 blev Danmark besat, tyskerne mødte ikke meget modstand, da det var en ulige kamp, og ved et møde tidligt om morgenen på Amalienborg med kong Chr. D. X overgav vi os.

Norge blev angrebet samme dag, de gjorde modstand, som holdt i 2 måneder. SEN var selv 15 år gam-

mel, og han kan huske at han blev vækket af flystøj, al gadebelysning var slukket, og regeringen opfordrede til ro og orden og efter kort tid gik dagligdagen videre her i Danmark. Holland, Belgien og Frankrig blev også angrebet i maj måned 1945, og Italien gik sammen med Tyskland. I foråret 1941 blev Balkan angrebet af tyskerne. Her i Danmark blev kommunistpartiet forbudt og i den forbindelse blev SEN's far arresteret og sendt til Horserød, hvor han blev dømt til internering uden rettergang, det var for at beskytte kommunisterne, at man lod politiet arrestere dem, blev der sagt, det var samme år som Tyskland angreb Sovjetunionen at partiet blev forbudt her. Politiet havde fået besked på at arrestere ca. 150 navngivne kommunister, men arresterede mange mange flere, som jo blev sendt videre til koncentrationslejre i Tyskland, et meget sort kapitel i Danmarkshistorien mener SEN, hvorfor blev der arresteret så mange, når man kun skulle have arresteret 150.

SEN kan huske, at han besøgte sin far i Horserød, og efter 2 års indespærring forsøgte faderen at begå selvmord, men han døde først senere i 1943. SEN's ældste bror var også med i en sabotørgruppe, og der var udsat en dusør på 20.000, derfor syntes gruppen at broderen skulle holde en pause, og han kom på Roskilde Højskole. Der begyndte nu her i 1943 at være stigende sabotage til stor irritation for tyskerne selvfølgelig, men i sommeren 1943 kom således også de første henrettelser af sabotører, hvilket medførte strejker i de større byer i Danmark.

I pausen fik vi lækkert smørrebrød og hørte den sang som Lars Lilholt havde skrevet om hvidstensgruppen. Selv sang vi ”Det haver så nyeligen regnet”.

Efter pausen fortsatte SEN med at fortælle om besættelsen og i august 1943 blev hans søster arresteret sammen med mange andre danskere, bl.a. sad hun i fængsel med Peter Freuden, Herdal og mange andre. Danskerne var godt tilfredse med det skete, og kunne nu ranke ryggen lidt i forhold til, hvor meget modstand, der blev gjort, da Danmark blev besat. 400 stikkere blev skudt indtil krigen sluttede og det lykkedes også at advare ca. 7000 jøder, som blev sendt til Sverige, der var ca. 20.000 danske flygtninge i Sverige. SEN's broder Poul blev arresteret i 1944, SEN var på det tidspunkt selv gået aktivt ind i modstandsbevægelsen og skulle her i slutningen af krigen lave en nedkastningsgruppe, de fik udleveret en pistol og lavede et par øvelser og så var de klar til aktiv kamp, man må jo sige, at det var at blive kastet lige ud i det, men sådan er det jo, når der er krig.

Den 9. november 1944 blev en anden broder Preben arresteret af tyskerne og skudt, broderen Poul kom tilbage til Danmark et par år efter krigen, hvor han så desværre tager sit eget liv. Efter krigen fik moderen en hæderspris, men ingen erstatning eller noget som helst andet trods de store tab, som man må sige familien havde lidt under krigen. SEN sluttede af med at læse et digt af Kaj Munk. Til allersidst så i en DVD med en udsendelse, der havde været på TV2 om SEN's familie, en meget spændende doku-

mentar film. SEN fortalte også meget om selve regeringen og hvem der var ministre i Danmark under krigen, men det er svært at få det hele med, så jeg vil anbefale at man selv går ned på besættelsesmuseet, for som SEN selv sagde i starten så er besættelsen noget vil skal blive ved med at tale om.

Referent Birthe

5. GILDE

Den 14. november blev vores gildemøde afholdt på Geologisk Institut i Høegh-Guldborgs Gade.

Lektor Richard Wilson, underviser på instituttet, havde lovet, at føre os ind i mineralernes verden og måske gøre os lidt klogere på historien om vores egen jord og hvad den består af. Richard Wilson havde valgt at kalde temaet ”Alt det der glimter er ikke guld”.

Men så kom vi ellers på skolebænken igen, da de studerendes æsker med sten og mineraler kom frem på bordene og skulle gennemgås og analyseres. Ved orientering og hjælp fra underviseren fik vi indblik i det store og forunderlige mineralske rige. Vi betragtede, undersøgte, følte, ridsede, vejede, gned, vurderede og regnede på en del mineraler og på grund af vores hurtigtalende lektor blev ”de døde” sten gjort levende og smukke. Bl.a. så vi et stort eksemplar af den kendte Ørkenrose, der, ved vi nu, hovedsageligt består af gips og salt.

Til slut fik vi et indlæg om jordens tilblivelse for 4.567 milliarder år siden. På en lang toiletrulle, hvor hvert blad symboliserede 21 millioner år, fik vi oprullet tidshorisonten mel-

lem de forskellige arters opståen fra ældste bjergart og videre til fisk, planter, insekter, krybdyr og til det første menneske. Menneskets tidsalder fyldte ikke mange millimeter på rullen, kunne vi konstatere.

Udtalelsen "Alt det der glimter er ikke guld" fik vi et eksempel på, da et mineral også kaldet "Narreguld" kom på bordet. Et mineral, der glimter som guld, men er af ringe værdi. Minerallet havde også i tidligere tider snydt skibskaptajner, der havde lastet skibet med, hvad de troede var guld, men det viste sig blot senere, at være et guldsinnende mineral men med en anderledes afgørende stregfarve end guld! Narret og snydt, blot fordi det glimtede som guld.

Det blev et lærerigt gildemøde med store udfordringer. Vi kan så håbe på, at vi er i stand til at huske bare lidt af det i næste uge?

Alice

6. GILDE

Den 7. november mødtes vi 16 i alt til en aften som Bent, vores bordleder, kaldte de tre S-er, det stod for sang, suppe og Sonja. Sangen "November" som beskriver perioden, vi er midt i.

Næste S stod for Pias lækre suppe, den hedder "Himmelsuppe", og den smagte himmelsk, dertil hendes hjemmebagte brød. Så var vi parate til det sidste S, Sonjas sommerferie 2010 til Balkan landene. På bordene lå dækkeservietter, som viste kort over landene, Sonja ville fortælle om.

Tre bedstemødre fra Struer,

Ikast og Tranbjerg tog på bilferie i en 13 år gammel Skoda og besøgte 13 lande i løbet af 26 dage. Start 7.juli målet var Makedonien. Ophold undervejs i Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn og Serbien.

Efter 2 dages ophold ved Balaton søen i Ungarn i et rekreativt område med 32 grader varmt badevand gik turen videre med ophold ved Beograd og Donau. Efter et par overnatninger i Serbien nåede de Makedonien og landsbyen Strobovo ved den Græske og Albanske grænse, hvor den ene deltagers svigerdatters forældre bor. En varm velkomst og dejlige oplevelser ventede de tre. De blev indlogeret på hotel i Ohrid ved søen af samme navn og blev der i tre dage, hvor stedet og egnen blev udforsket. Sonja havde en flot billedserie fra hele turen, den viste gammelt og nyt og meget smuk natur.

Næste mål var Albanien, som nu er åbent for turister. De boede i en bjergby Gjirokaster, som er på Unescos verdensarv liste. Den er domineret af et stort borganlæg. Turen fortsatte ned mod den græske grænse. I byen Borch endte jagten på natlogi hos en privat familie, som mod betaling rykkede sammen og skaffede plads til de danske turister.

Efter et besøg i Tirana kom de til Montenegro, som er et fantastisk bjergland med floder og dybe kløfter. Videre til Bosnien og Sarajevo som har spændende bazargader og antikviteter. Her besøgte de Tunnel-museet, som fortæller om den lange belejring 1992-95. Byen Mostar med den gamle bydel og broen, som blev bygget 1566, men blev bombet under borger-

krigen, den er nu genopført som en tro kopi.

Hjemturen gik gennem Bosnien-Herzegovina med en overnatning, hvorefter det gik nordpå. Efter en overnatning i Tyskland nåede de tre rejsefæller igen til Danmark. Det må have været en fantastisk oplevelse fremmedartet, flot og smukt. Tak Sonja - godt du havde alle billederne med, så vi kunne følge din rejse,

Så trængte vi til kaffe og Ingers dejlige kage.

Vi købte Good-Turn mærker, skrev på julehilsener og sang godnat-sang, før vi skiltes efter en spændende aften.

Tove

8. GILDE

Mandag den 31. oktober var vore lokaler i Ellevang stuvende fulde med gildebrødre, gæster og pårørende.

Gruppe 8.3 havde arrangeret gildemøde, hvor også 5. Gilde var inviteret, og emnet denne aften handlede om Grønland.

Kirsten Guss holdt et spændende foredrag og viste nogle fantastiske billeder fra sit ophold som sundhedsplejerske i Grønland i 2006 og 2007.

Det blev til 2 timers malende beskrivelse af en dagligdag med sjove og mindre sjove oplevelser. Vi fik et levende billede af Upernavik og de 9. bygder i det nordvestlige Grønland, af den storslående og vidunderlig natur og de helt fantastiske mennesker. Kirsten understregede, at hendes oplevelser var fra Upernavik og ikke fra Nuuk.

Det er svært at sige, om det er p. g. a. at tilværelsen ikke giver gode livsbetingelser, at mange unge og voksne beslutter at tage deres eget liv. 13 mennesker valgte livet fra i Upernavik Kommune med 3000 indbyggere, i den periode Kirsten var der.

Hovederhvervet – fangsten og fiskeriet – har dårlige betingelser p. g. a. kvoter og sæsonvise jagtmuligheder. Fangere og fiskere betegnes som private erhvervende, så i perioder uden fangst har de fleste ingen muligheder for at få hjælp fra det offentlige. Mange unge har ingen uddannelse og vælger at leve deres liv i bygderne, ligesom generationer før dem har gjort. I mange af Upernaviks 9 bygder er der dårligt isolerede huse fra 60'erne. Ofte bor der 10-11 personer sammen på 50 kvadratmeter. Konflikterne forstærkes når der bor så mange mennesker sammen.

Som Kirsten nævner, tager det tid at forstå det grønlandske folk og henviser til Leif Davidsens bog ”Dostojevskijs sidste rejse, hvor han skriver: ”Efter den første uge føler man sig inspireret til at skrive en bog om stedet. Efter en måned har man kun selvtillid til at kaste sig ud i et enkelt kapitel. Efter et år er man for forvirret til at forsøge sig med blot en enkelt sætning”.

Efter foredraget blev der serveret lækker pålægsbuffet, med alt hvad dertil hører. Olaf kunne sammen dag fejre fødselsdag og bød på drikkevarer til maden. Til lykke til Olaf. Desuden kunne vi ved samme lejlighed overrække 25 års jubilæumsnålen til Thøger.

Hanne berettede om kommen-

de arrangementer, og efter kaffen med hjemmebagt kage sluttede vi denne indholdsrige aften, sædvanen tro, med ”Nu er jord og himmel stille”. Tak til den arrangerende gruppe for endnu et dejlig gildemøde.

HW

9. GILDE

Onsdag d. 3. november
sagde 9. Gilde:

HIP, HIP HURRA!

Merete og Jørgen havde
50 års jubilæum

Og Puk havde 25 års jubilæum

Vi startede med en festlig gildehal. Festlig, fordi så mange var mødt op fra nær og fjern. Vi var 43 i alt med gæster og andre gildebrødre.

Puks gildemestertale havde temaet, ”forførelse”. Næ, ikke den søde pikante tolkning, men i betydningen: ”folkeforførelse”. Ordet var kommet til Puk i forbindelse med de mange valgtaler ved det nylig afholdte folketingsvalg. Forførelse af folk har vi mødt mange gange i historiens forløb, men den findes så sandelig også overalt i hverdagen. Hvor mennesker mø-

des er der en umiddelbar tillid og en tro på at den anden er sanddru. Hvis det viser sig, at det er løgn, at man er blevet forført til at tro eller handle anderledes end ens etik siger, ja, så får man et knæk, der kan være svær eller umuligt at overvinde. –(K. E. Løgstrup behandler dette tema igen og igen i sin etik!) Birgit

Eftergildehallen var ikke blot festlig men sandelig også hyggelig. De mange timer løb hurtigt som de altid gør i gode venners lag. Der var naturligvis mange taler til Merete og Jørgen med en opremsning af mange, mange tillidsposter. Det kunne næsten tage pusten fra enhver. Især Toves tale vil jeg lige kommentere: Tove kom ind på de unge dage i gildebevægelsen, hvor eksperimentering var i højsæde. Det lød næsten for spændende. En skam, at der ikke kom uddybende detaljer!

Nævnes skal også, at Bentes bordpynt igen gjorde indtryk. Kunne man låne det til et gildemøde, blev der spurgt fra mange sider. Bente havde lavet flere spejderlivstablaer! Der var fra lejrball til teltplads.

Det var bare en fin og festlig aften.

Birgit

Denne måneds forsidemotiv

er fotograferet af Arne Pedersen, 4. Gilde. Skulpturen er lavet af Tróndur Patursson, en af Færøernes mest kendte kunstnere i dag. Skulpturen står i Thorshavn i vandløbet ved Hoydalsvegur.

Vore »gamle« juleskikke

Mange forestiller sig, at næsten alle vore juleskikke har rod i den ældste danske bondekultur, men sådan forholder det sig nu ikke. Flere af de traditioner, som vi forbinder med begrebet »gammel-dags dansk jul- har i virkeligheden ikke været kendt og udbredt her i landet i mere end knap et par hundrede år:

Nissen er en af de ældste skikkelser i folketroen, men julenissen i »moderne udgave« kendes først fra midten af forrige århundrede. Det samme gælder julemanden, der i nyere tid ofte er blevet sidestillet med nissen som gaveuddeler m. v. Før ca. 1850 var nissen kun kendt som (helårs) gårdbo, men med den samme kropsbygning og påklædning: en skægget mandsling, iklædt spids rød hue, gråt tøj samt træsko.

Juletræet blev første gang tændt i et dansk hjem i 1808. Det skete på det sydsjællandske gods Holsteinsborg, og - måske mere kendt - tre år efter i den senere politiker Orla Lehmanns barndomshjem i København.

Når det gælder adventskransen - den runde grankrans med fire lys - skal man helt op til første verdenskrig, før man rigtig hører om den i Danmark. I 1915 blev der ophængt en adventskrans i Sct. Nikolai Kirke i Åbenrå, hvor man traditionen tro hvert år siden har haft en adventskrans tændt på søndagene op til jul; men først i 30'erne blev adventskransen almindelig i private hjem over hele landet.

Karton-julekalenderen med de 24 låger er såmænd en endnu yngre »opfindelse«. Den første låge-julekalender blev udsendt af Chr. Olsens Kunstforlag enten i 1932 eller i 1933.

Også julekortet er i virkeligheden en ret ny foreteelse; en hilsen i form af et stykke dekoreret karton, som man sender af sted til familie, venner og bekendte denne ene gang om året med ønske om god jul og et lykkebringende nytår. Skikken er kun knap 150 år gammel. Det første julekort, som ikke blev fremstillet i mere end ganske få eksemplarer, blev tegnet og trykt i England så sent som i 1843, og julekortet vandt først virkelig indpas her i landet godt et halvt århundrede senere!

Her kunne have stået
en morsom, betagende,
hyggelig, informativ
eller anden beretning
fra dig.

Hvorfor gør der så ikke?
Fordi redaktøren
ikke har fået noget.

B

~~Afsender:
HEROLDEN
Grøndalsvej 170
8260 Viby J.~~

HEROLDEN
ønsker sine læsere
glædelig jul og godt nytår

HEROLDEN
udkommer næste gang
ca. 1. februar 2012.
Deadline 15. januar.

Redaktør Ole Andreasen,
Grøndalsvej 170,
8260 Viby J.
Telefon 86 28 17 98
E-mail: herolden@mail.dk